

Opice na Titaniku

Jaroslav Kalous

Olomouc 8.11.2012

Obsah

- Moje generace je výjimečná
- Proč je udržitelný rozvoj neudržitelný
- Co dělat

A close-up photograph of a baby with large, bright blue eyes and a slightly open mouth. The baby's right hand is raised towards its face, with fingers spread. The baby is wearing a light blue long-sleeved shirt. The background is dark, and there are some patterned fabrics (possibly a blanket or pillow) visible. The overall mood is one of surprise or concern.

Hezký den

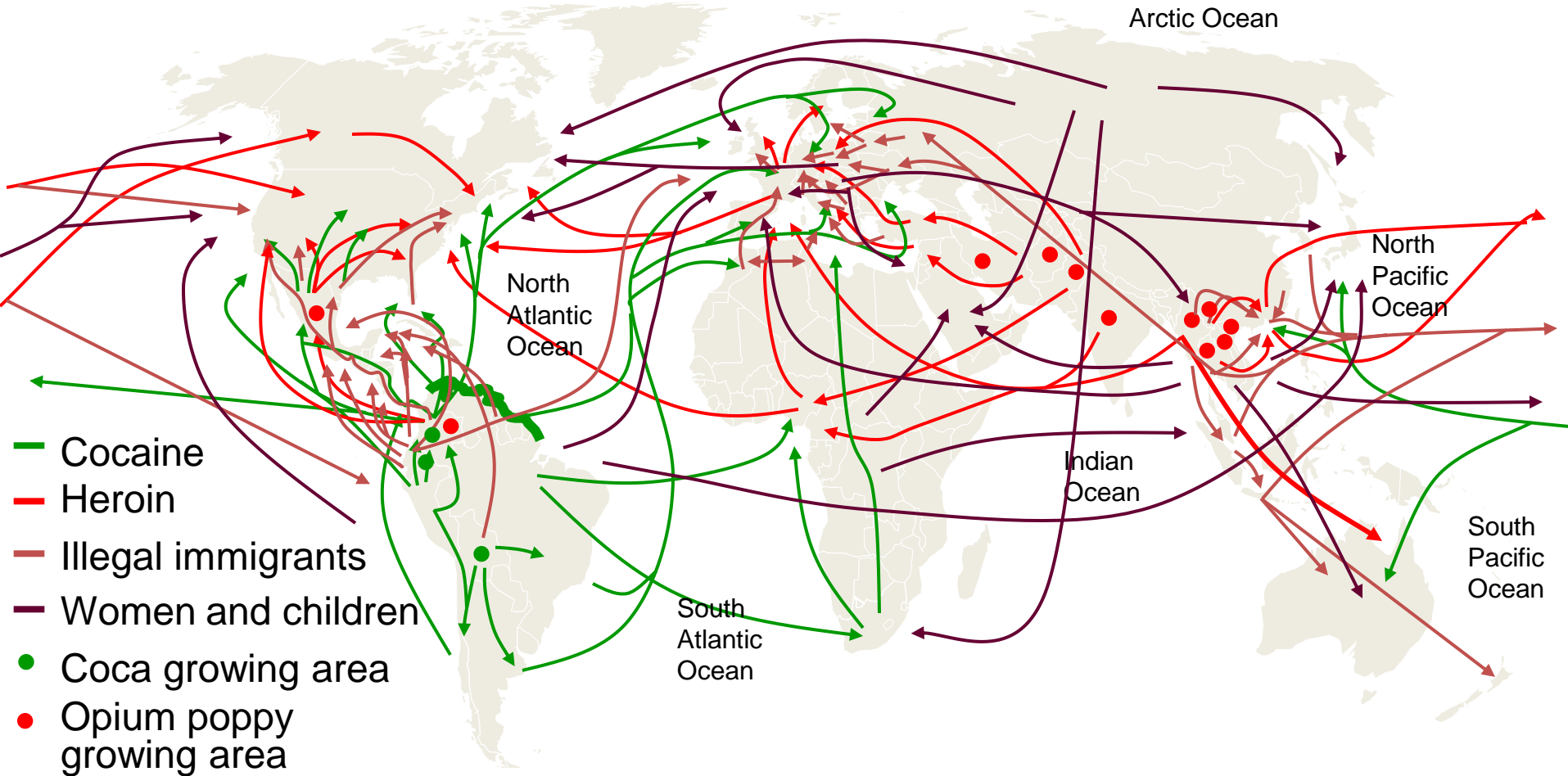
V prosinci 2012 má být konec světa.
Pokud chceš přežít,
přijď k nám do České republiky.
Jsme o třicet let pozadu...!

Moje generace je „první globální“

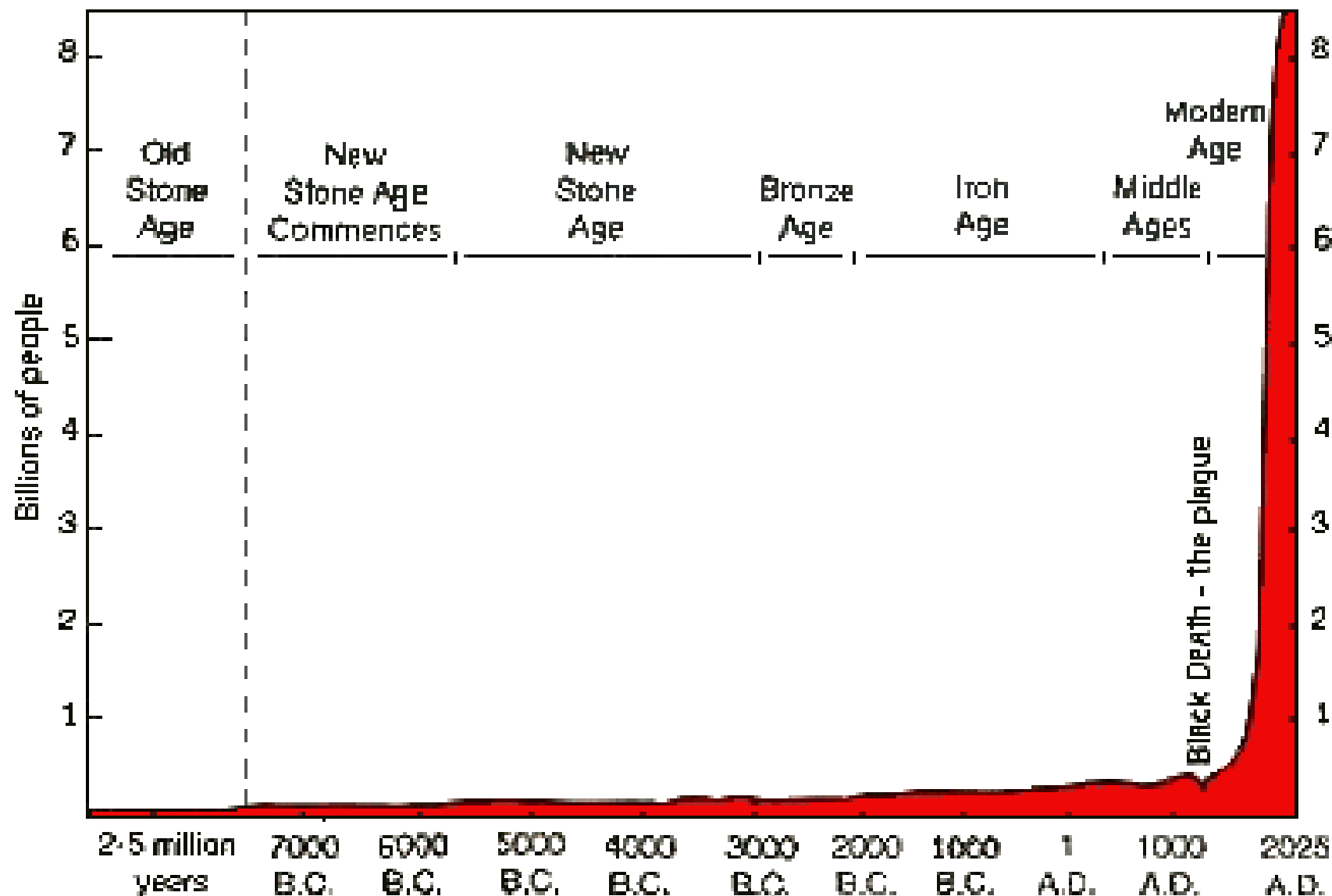

Svět je propojený ...

World Population Growth Through History

Globálnost současnosti

- Pohled z vesmíru na Zemi v její „globálnosti“
- Zbraně globálního ničení
- Globální mediální propojenost
- Shodný globální životní styl
- Populační růst narážející na globální limity

HIGH NOON

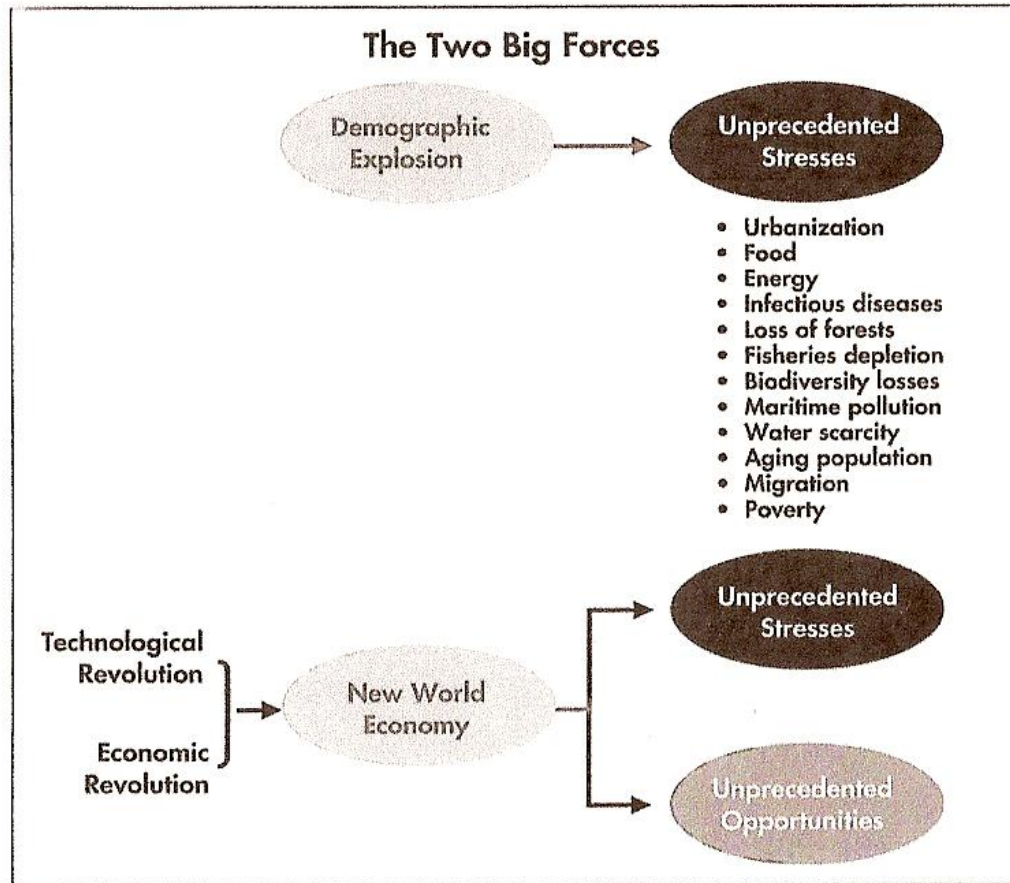

20 GLOBAL
PROBLEMS

20 YEARS TO
SOLVE THEM

J.F. RISCHARD

Dva hlavní světové megatrendy

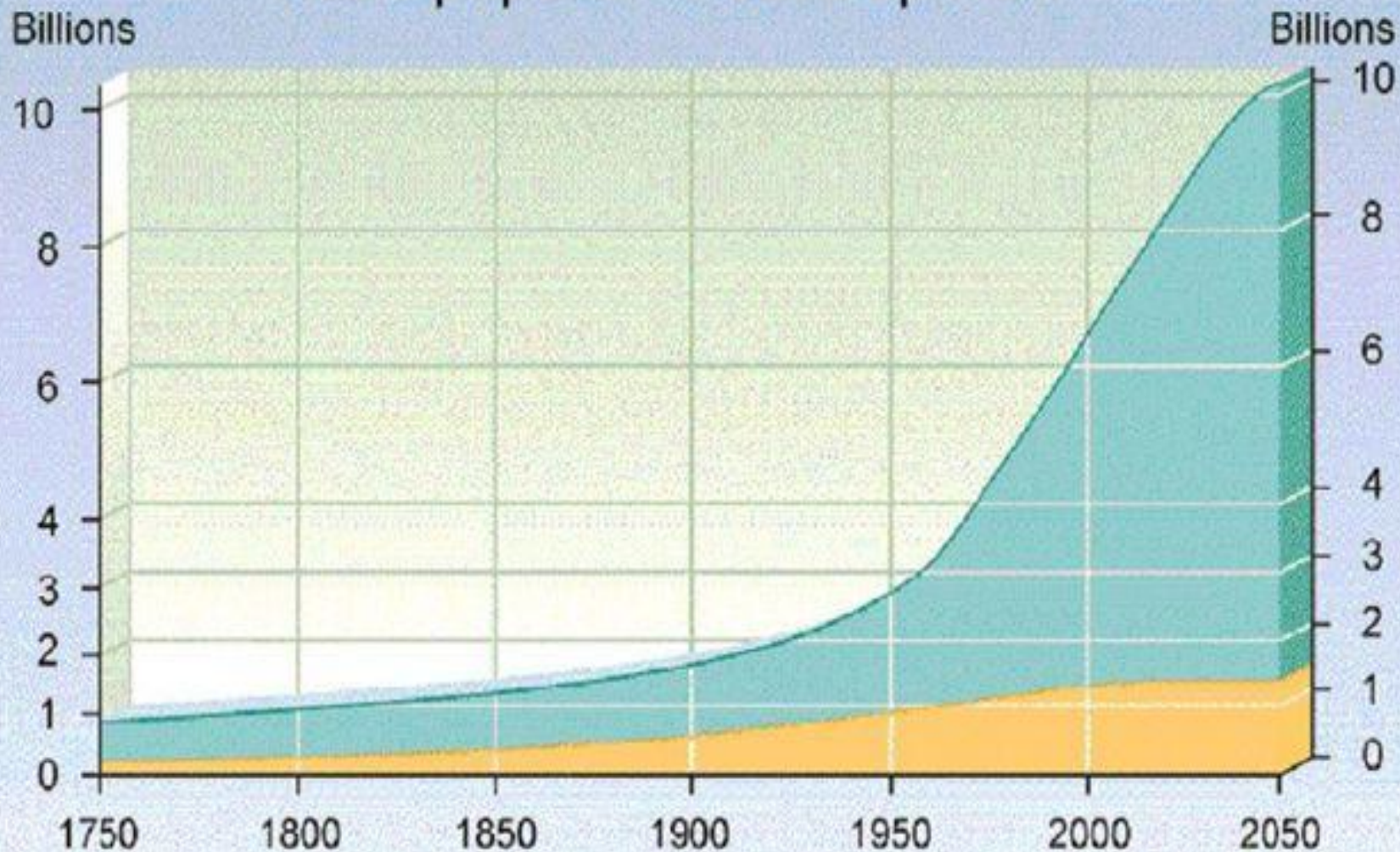

Populační vývoj

Až do 19. století celkový počet lidí nikdy nepřesáhl jednu miliardu. Jen za život mé generace stoupl počet obyvatel Země z 2,5 miliardy na 7 miliard a dále roste.

Vzrůstající počet osob potřebuje neméně rychle rostoucí produkci potravy, těžbu surovin, stavbu obydlí, komunikací atd.

World population development

Developing countries
Industrialized countries

GRID
Arendal

Bezprecedentní stresy způsobené demografickou expanzí

- Urbanizace
- Potrava
- Energie
- Infekční choroby
- Odlesnění
- Vyčerpání zásob ryb
- Ztráta biodiverzity
- Znečištění moří
- Pitná voda
- Stárnutí populace
- Migrace
- Chudoba

Zdá se mi, že v tuto chvíli už není nejdůležitější znovu a znovu upozorňovat na všechny hrůzy, které nás mohou v nadcházejícím tisíciletí potkat, nezmění-li celá naše globální civilizace zásadně svůj směr.

*Důležitější dnes je podle mne zkoumat, **proč** lidstvo nedělá nic pro to, aby tyto hrozby - o nichž už toho tolik ví - odvrátilo, a proč se nechá unášet jakýmsi svým samopohybem, který je jeho vědomím o sobě samém a svých budoucích možnostech v podstatě neovlivněn, ba možná dokonce neovlivnitelný.*

Václav Havel, 1997

*Největší chybou lidstva je neschopnost
pochopit exponenciální funkci.*

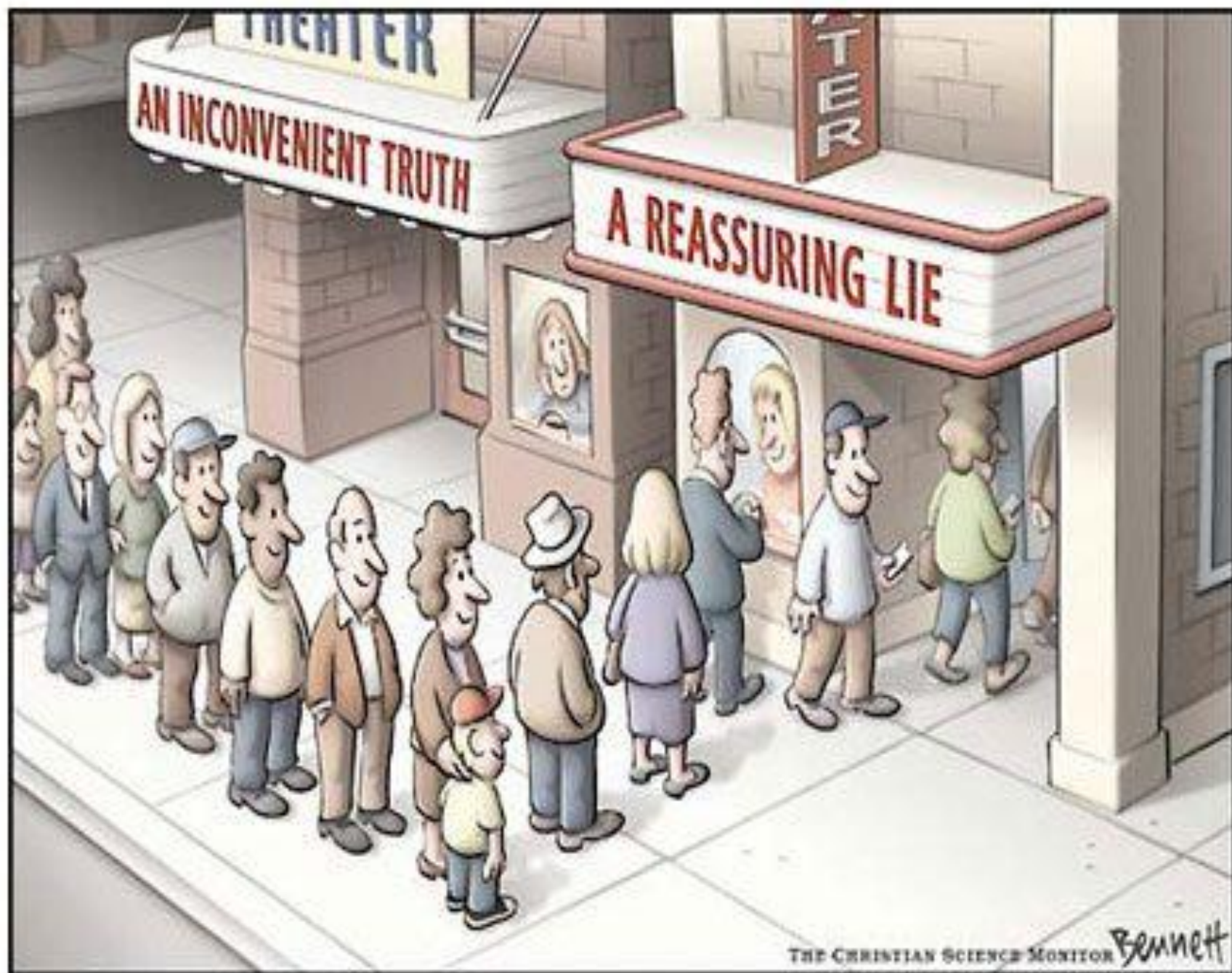
Albert Bartlett, autor "Zákonů udržitelnosti"

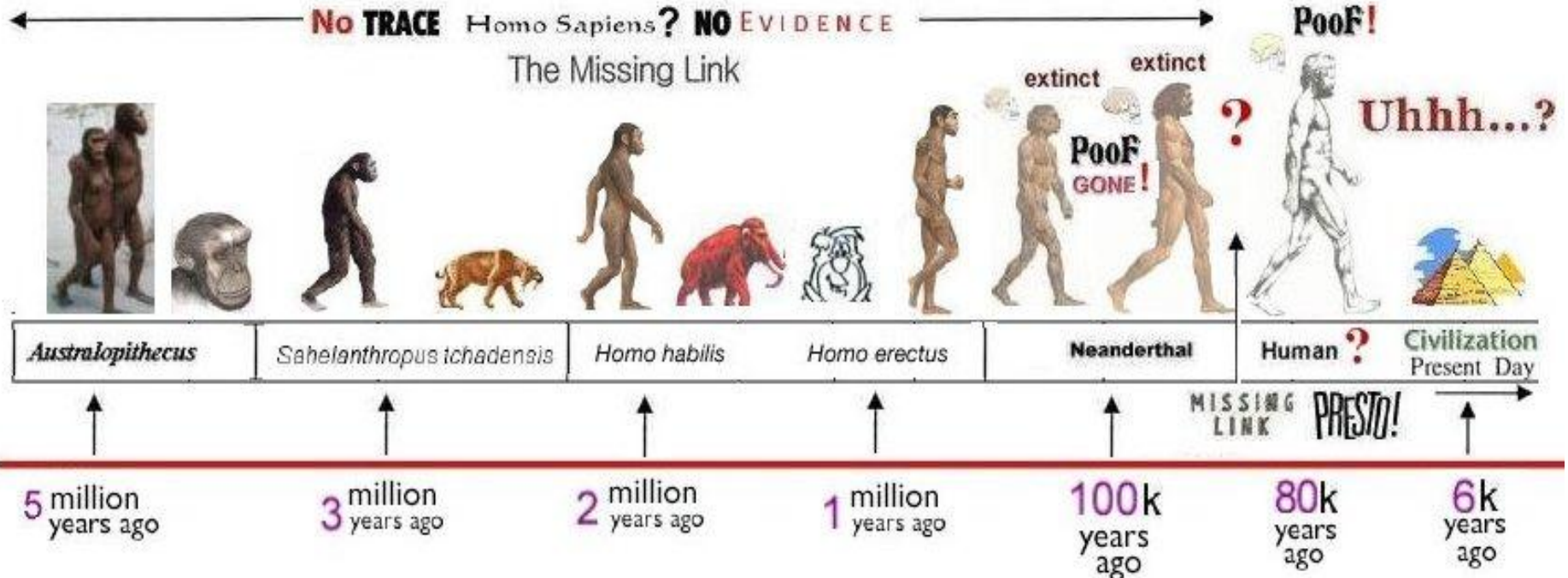
Rozpor

Narůstá rozpor mezi **potřebou** rozsáhlé celosvětové akce na záchranu naší civilizace a **schopností** lidstva se na nějaké společné akci dohodnout.

That's terrible. At least it's happening very far from here!

Pokud počet členů nějaké skupiny není zcela malý nebo pokud nebudou zavedeny donucovací prostředky či jiné formy nátlaku, racionální jedinci budou jednat vždy pouze ve svém individuálním a nikoli kolektivním zájmu.

M. Olson

Britský antropolog

Robin Dunbar

Kapacita sociálního kanálu

147,8

148,8

Já špatně spím. A když se v noci probudím, sednu si před televizor a skáču přes satelit po programech, snažím se najít něco méně morbidního. Žel, ani jednu noc se mi to nepodařilo. Pořád jen zločin, davová panika, zemětřesení, výbuchy sopek, různé méně či více barvitě současné Pompeje a Trója. ... Já jsem ochoten zaplatit, abych se nemusel dívat na řezání děvčátka pilou, ale lidé docela masově platí, aby právě tohle viděli. Kdyby tomu bylo naopak, nikdo by takové idiotismy neprodukoval. ... Ta všeobecná potřeba zločinu, divokosti, přihlížení utrpení, hodně deprimuje... V podstatě jsme těmi nejstrašnějšími nestvůrami na této planetě a jejím největším neštěstím.

Stanislav Lem, 1994

Civilizace zaniká, když

- ztratila vizi,
- ztratila jistý nepsaný konsensus o tom, co je správné a co ne,
- náklady potřebné na její udržení v chodu překročí objem zisku její produkce,
- mechanismy sloužící k udržení jejího fungování v chodu dostoupily takové komplikovanosti, že nejsou opravitelné za provozu,
- se unavila, když vyčerpala svůj rozlet a elán, když se v ní rozhostila rozkladná nálada.

Otakar Funda, 2000

Není žádný důvod k překvapení. Vždycky jsme věděli, že civilizace zanikají a že život končí smrtí.

Robinson Jeffers

Co dělat

**SAVE
THE
HUMANS**

Přístupy k fatální budoucnosti podle modelu Kübler-Rossové

1. Potlačení, vytěsnění: *To nemůže být pravda!*
2. Rozčilení: *Kdo za to může?*
3. Rezignace, apatie: *Nic nemá smysl.*
4. Aktivní příprava na budoucnost: *Život znamená činnost.*

01:59 | 16:27

Share

Rate

Subtitles Available in: 32 languages [Off]

Specializace?

Lidská bytost by měla být schopná vyměnit plenku, naplánovat invazi, zabít vepře, zajmout loď, navrhnout budovu, psát sonety, vyrovnat účty, postavit zeď, srovnat zlomenou kost, utěšit umírajícího, vykonat rozkaz, dát rozkaz, spolupracovat, jednat sám, řešit rovnice, analyzovat nový problém, kydat hnůj, naprogramovat počítač, uvařit chutné jídlo, bít se zdatně, zemřít chrabře. Specializace patří hmyzu.

Jsme opice na Titaniku

- Člověk je součástí živočišné říše („zvíře onemocnělé smyslem“).
- Člověk je naprogramován na život v přítomnosti a v malé skupině („jeskynní etika“). Kulturní vývoj posledních deseti tisíc let nedokázal změnit to, co se utvářelo stokrát delší dobu.
- Lidstvo se přemnožilo.
- V omezeném systému není možný neomezený růst (ale všechno roste).
- Lidstvo není schopné řešit globální problémy, které způsobilo.
- Kolaps západní civilizace je už neodvratný.
- Aktivní naděje je řešením.

Optimismus vs. pesimismus

Na otázku, jsem-li pesimista či optimista, odpovídám, že mé poznání je pesimistické, ale mé chtění a doufání je optimistické.

Albert Schweitzer

Doc. Jaroslav Kalous, Ph.D.
jaroslav.kalous@gmail.com

La vita e bella!

